

Rapportage effecten over het eerste halfjaar na de gewijzigde Wet Luchtvaart als gevolg van de implementatie van de EU richtlijn inzake melding van voorvallen in de Burgerluchtvaart (13 juni 2003 (2003/42/EG))

Achtergrond

Door het melden van voorvallen voor bepaalde (beroeps)groepen in de burgerluchtvaart verplicht te stellen wordt bijgedragen aan de verhoging van de veiligheid in de burgerluchtvaart. Hiertoe is door de Europese Unie de richtlijn inzake meldingen van voorvallen in de burgerluchtvaart opgesteld. Nederland heeft deze richtlijn op 4 januari 2007 in wet- en regelgeving ingevoerd. Uitvoering van deze regelgeving vindt plaats binnen de Toezichteenheid Luchtvaartoperationele Bedrijven van de Inspectie Verkeer en Waterstaat, in het bijzonder bij het Analysebureau Luchtvaartvoorvallen.

De minister heeft bij de plenaire behandeling van de wijziging van de Wet Luchtvaart in de Tweede Kamer toegezegd na de zomer in 2007 te evalueren wat het effect van de wet is en dit aan de Tweede Kamer te rapporteren. (TK 24 - 22 november 2005).

Het Analysebureau Luchtvaartvoorvallen

Het Analysebureau Luchtvaartvoorvallen (het ABL) heeft als taak het verzamelen, beoordelen, verwerken, opslaan, beschermen en analyseren van de ontvangen meldingen.

Tussen 4 januari en 1 juli zijn 3830 meldingen door het ABL ontvangen. Dit zijn gemiddeld 150 meldingen per week. Dit is een verviervoudiging ten opzichte van de voorgaande periode. De meldingenstroom is nagenoeg constant. De toename van het aantal meldingen zegt niet dat de veiligheid in de burgerluchtvaart is afgenomen. Er wordt alleen meer gemeld. (In de eerste 6 maanden van 2007 is 5 maal zoveel gemeld dan in de periode daarvoor). De reden hiervoor is dat in voorgaande jaren voorvallen (*een voorval is een operationele onderbreking, defect, fout of andere onregelmatigheid, waardoor de vliegveiligheid wordt of kan worden beïnvloed, zonder dat sprake is van een luchtvaartongeval of ernstig luchtvaartincident*), niet in een dergelijke omvang werden gemeld aan de Inspectie V&W omdat de luchtvaartsector van mening was dat de melder onvoldoende bescherming genoot. Bovendien was er geen verplichting in deze omvang. Door de grotere meldingenstroom ontstaat een betere basis voor het doen van analyse en het formuleren van aanbevelingen dan in het verleden.

Samenwerking met de luchtvaartsector

Sinds invoering van de EU-richtlijn is elke twee weken overleg gevoerd tussen medewerkers van het ABL en inhoudsdeskundigen uit de luchtvaartsector. Doel van dit overleg (het z.g. ABL+) is het creëren van meerwaarde door het inhoudelijk beoordelen van en het adviseren over analyses en rapportages opgesteld door het ABL. Het ABL+ brengt advies uit aan het ABL.

De overleggen met de sectorpartijen zijn open en transparant geweest. De gemelde voorvallen worden besproken en de mogelijkheden om tot analyses te kunnen komen zijn verkend. In de tweede helft van het jaar vinden de eerste analyses (en mogelijk aanbevelingen) plaats. Om tot gedegen analyses te komen zal het ABL gebruik maken van de kennis en expertise van de sectorpartijen.

Raakvlakken met andere rapportages van de Inspectie V&W

Veiligheidsstatistieken in de luchtvaart

De Veiligheidsstatistieken in de luchtvaart (Uitgave 2007, Inspectie Verkeer en Waterstaat) zijn gericht op ongevallen. De hieronder weergegeven grafiek beslaat alleen de voorvallen die op basis van de Regeling melding voorvallen in de burgerluchtvaart zijn gemeld.

Veiligheidsbalans

Het doel van de (jaarlijkse) Veiligheidsbalans van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat is om de staat van veiligheid te beschrijven binnen verkeer, vervoer en waterbeheer. Vanaf 2008 levert het ABL een bijdrage aan deze rapportage.

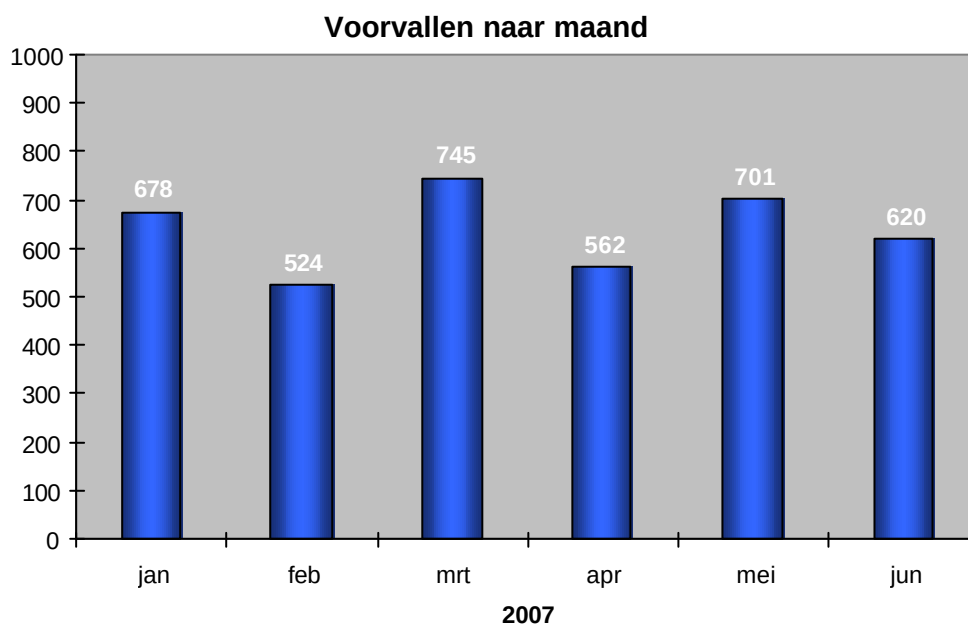
De rapportages van het ABL worden jaarlijks in de Veiligheidsbalans van de Inspectie V&W gepubliceerd.

Overzicht ontvangen meldingen eerste zes maanden van 2007

Onderstaande grafiek geeft een overzicht van het aantal meldingen vanaf de invoering van de EU richtlijn tot en met eind juni.

Definitie voorval

Een operationele onderbreking, defect, fout of andere onregelmatigheid, waardoor de vliegveiligheid wordt of kan worden beïnvloed, zonder dat sprake is van een luchtvaartongeval of ernstig luchtvaartincident.

Analyse

Een systematische analyse over de ontvangen meldingen wordt in de tweede helft van dit jaar opgepakt. In de volgende rapportage (begin volgend jaar) wordt daar op teruggekomen. Daarna wordt via de Veiligheidsbalans gerapporteerd.

ESARR2

In aanvulling op de EU richtlijn heeft Nederland zich verplicht tot het invoeren van ESARR2. (Eurocontrol Safety and Regulatory Requirements. Dit is een richtlijn uitgevaardigd door Eurocontrol over veiligheidsnormering, het rapporteren en onderzoeken van voorvallen op luchtverkeersleidinggebied).

Naast het analyseren van voorvallen verplicht ESARR2 ook tot het onderzoeken van individuele voorvallen indien deze aan bepaalde criteria van ernst voldoen. De verwachting is dat dit ongeveer 300 voorvallen per jaar betreft.

Naar het zich nu laat aanzien, is voor deze implementatie geen wetswijziging nodig.